

Per a començar la Quaresma d'enguany, l'Església catòlica proposa a la nostra reflexió l'aliança que Déu celebrà amb Noè i la seva família quan hagueren sortit de l'arca: «l'aigua no formarà més un diluvi que faci desaparèixer tot rastre de vida» (Gn 9,15).

Recordem amb brevetat com explica el Llibre del Gènesi que succeïren els esdeveniments al principi dels temps. Déu creà el món i, havent acabat la seva obra, «veié que tot el que havia fet era molt bo» (1,31). No obstant, les coses es van tòrcer ben prest: primer, la desobediència d'Adam (3,1-24), amb la qual «va entrar el pecat al món» (Rm 5,12); i, tot seguit, l'assassinat d'Abel a mans del seu germà Caïn (4,1-16).

Seguint la línia genealògica d'Adam, unes quantes generacions més tard (5,1-32), va néixer Noè, fill de Lèmec. Fou aleshores, precisament, «quan el Senyor va veure com creixia la malícia dels homes i que d'un cap a l'altre del dia només pensaven a fer mal» (6,5). Per aquesta raó, «s'entristí i es penedí d'haver-los creat», de manera que decidí fer desaparèixer de l'orbe tant els homes com tots els animals (6,6-7).

Ara bé, enmig d'aquella terra corrompuda «davant de Déu» (6,11), «el Senyor va mirar Noè amb benvolença» perquè «era un home just i irreprovable entre els de la seva generació» (6,8-9). En efecte, mentre «el comportament de tothom s'havia pervertit» (6,12), el patriarca Noè «seguiu els camins de Déu» (6,9). Així les coses, l'Altíssim li va revelar els seus designis: «he decidit de posar terme a la vida de tots els homes. La terra és plena de violències; per això vull exterminar-los» (6,13).

Al mateix temps, Déu li donà a Noè unes instruccions que han esdevingut famoses: «tu fes-te una arca de fusta de xiprer amb compartiments, i calafateja-la per dintre i per fora. Jo enviaré el diluvi per fer morir tot el que té alè de vida sota el cel: tot el que respira s'ofegarà. Però amb tu, faré i mantindré la meua aliança. Entra a l'arca amb els teus fills, la teva dona i les teves nores; fes-hi entrar també un mascle i una femella de cada espècie que viu i respira a la terra, perquè sobrevisquin amb tu» (6,14.17-19).

La reacció de Noè quan va rebre aquest missatge fou «complir exactament tot el que Déu li havia ordenat» (6,22). Es comprèn així per què el Senyor va dir-li que «tu ets l'únic home just d'aquesta generació» (7,1). Noè no va discutir les decisions de l'Altíssim, ni tan sols va demanar-li explicacions, sinó que —com insisteix l'Escriptura— «va complir tot el que el Senyor li havia ordenat» (7,5). Inaugurà així el patró d'obediència seguit al llarg dels segles pels altres patriarques que han fet possible la nostra salvació per Jesucrist; per exemple: Abraham, quan Déu li demanà que oferís Isaac en holocaust (22,1-19); o Josep, quan l'àngel del Senyor li feu saber que la seva esposa, Maria, tindria un fill que «salvarà dels pecats el seu poble» (Mt 1,21).

Podem intuir les burles i els menyspreus que hauria de suportar Noè mentre s'esforçava en aquella missió humanament absurda de construir una arca de «cent cinquanta metres de llargada per vint-i-cinc d'amplada i quinze d'alçada» (6,15). Anant a l'Evangeli proclamat en la Santa Missa d'avui, les temptacions que sofrí Noè no deuriem ser gaire diferents de les que experimentaria Jesús durant els quaranta dies que passà al desert (Mc 1,12-13).

Però el patriarca va romandre fidel al Senyor. Així, «quan van sobreixir les aigües abismals del gran oceà i s'obriren les rescloses del cel» (7,11), de manera que «el nivell de les aigües va créixer tant que quedaren cobertes totes les muntanyes més altes de la terra» (7,19), Noè i la seva família es van salvar juntament amb les parelles d'animals que eren «dintre l'arca» (7,23). Quan cessà el diluvi, Noè va sortir a terra ferma i va rebre aquest nou encàrrec de l'Altíssim: «que [els animals] es moguin per tota la terra, que siguin fecunds i es multipliquin» (8,17).

Davant la magnitud de la tasca que li havia estat encomanada —renovar «la vida sobre la terra» (Sl 104,30)—, tot just en sortir de l'arca, la primera actuació del patriarca Noè fou «dedicar un altar al Senyor» i oferir-li un «holocaust sobre l'altar» (8,20). L'Altíssim va quedar complagut amb «l'olor agradable» d'aquell sacrifici (8,21), així que va celebrar amb Noè l'aliança que avui hem escoltat a la primera lectura (9,8-15).

¡Quantes coses podem aprendre del patriarca Noè durant aquesta Quaresma!